

SENTINȚA CIVILĂ NR.157/F/CA-Fisc.

Dosar nr.434/64/F/2006

Ședința publică din data de: **26 Noiembrie 2007**

Președinte: - ***Georgeta Bejinaru-Mihoc*** - președinte secție
- ***Marcela Comșa*** - judecător
- ***Raluca Popa*** - grefier

Pentru astăzi fiind amânată pronunțarea asupra acțiunii formulate în temeiul legii contenciosului administrativ de reclamanta ***Asociația Aurarilor „Alburnus Maior”- Roșia Montană***, în contradictoriu cu pârâtul ***Ministerul Culturii și Cultelor – Direcția Monumente Istorice și Muzeu***.

La apelul nominal făcut în ședință publică, la pronunțare, se constată lipsa părților.

Procedură îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei, după care:

Dezbaterile în cauza de față au avut loc pe fond în ședința publică din data de 12 noiembrie 2007, când părțile prezente au pus concluzii în sensul celor consemnate prin încheierea de ședință din acea zi, care face parte integrantă din prezenta decizie.

Pentru a da posibilitatea părților de a depune la dosar concluzii scrise, în temeiul art.146 coroborat cu art.260, alin.1 Cod procedură civilă, instanța a amânat pronunțarea pentru data de 19 noiembrie 2007, când, având aceeași componentă și pentru aceleași motive, a amânat pronunțarea pentru astăzi, 26 noiembrie 2007.

Se constată depuse la dosar, prin serviciul Registratură al instanței, concluzii scrise formulate de către intervenienta în interesul altei persoane ***Asociația Culturală Independentă „Liga Pro Europa”- Târgu Mureș***.

Față de actele, lucrările și probele de la dosar, în urma deliberării, instanța a pronunțat hotărârea de mai jos:

CURTEA:

Constată că, prin acțiunea înregistrată la Curtea de Apel Alba Iulia sub nr.2138/2004, reclamanta Asociația Aurarilor „Alburnus Maior” a chemat în judecată Ministerul Culturii și Cultelor pentru ca, prin hotărâre judecătorească să se dispună anularea actului administrativ – Certificat de descărcare de sarcină arheologică nr.4/2004, din data de 15.01.2004, eliberat de Direcția Monumente Istorice și Muzeu din structura pârâtului.

În motivarea cererii se arată că Asociația s-a constituit în anul 2000, în scopul apărării intereselor sociale și economice ale membrilor săi, 350 familii, proprietari și deținători de terenuri și de construcții, aflați în zona de exploatare și explorare Roșia Montană. Din anul 2000, „Alburnus Maior” a fost cel mai mare program arheologic al Ministerului Culturii, calificat ca proiect cultural național de interes major, Masivul Cărnic a fost cercetat arheologic ca parte din program, acesta găzduiește o rețea unică și complexă de galerii miniere preromane, romane și medievale. Prin Legea nr.5/2000, Roșia Montană este declarată sit protejat, galeriile romane ale exploatărilor miniere aurifere sat Roșia Montană, comuna Roșia Montană, jud.Alba, sunt patrimoniu de interes național.

În iunie 2002, Direcția Județeană de Cultură și Patrimoniu Cultural Național dă avizul favorabil nr.330/11 iunie 2002 și Ministerul Culturii dă aviz favorabil (nr:178/20.06.2002), pentru P.U.Z. – zonă industrială R.M.G.C. Nu s-a respectat art.7 din Legea nr.5/2000, iar prin P.U.Z. aprobat, se transformă masivul Cărnic într-o carieră de extragere a minereului.

Galeriile romane de la Roșia Montană sunt unice în lume. Se indică lucrări ale colectivelor de arheologi recunoscute în țară și în străinătate din anii 2002, 2003. Consiliul Internațional pentru Monumente și Situri a adoptat două rezoluții prin care se atrage atenția asupra importanței unice a galeriilor romane de la Roșia Montană.

Se invocă prevederile O.G. nr.43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic, aprobată cu modificări și completări, prin Legea nr.378/2001; Convenția privind patrimoniul mondial, cultural și natural adoptată de Conferința generală a O.N.U. la 16 noiembrie 1972, ratificată de România prin Decretul nr.187/1990.

Direcția Monumente Istorice și Muzeu din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor a semnat Certificatul de descărcare arheologică pentru Masivul Cărnic nr.4 din 15 ianuarie 2004. Certificatul de descărcare de sarcină arheologică este definit de art.5, alin.2 din Legea nr.462/2003; cel eliberat pentru Masivul Cărnic nu are bază legală.

Ministerul Culturii și Cultelor a fost informat periodic despre valoarea excepțională a Masivului Cârnic, dar nu s-a primit niciun răspuns. Deși solicitarea a fost întocmită conform Legilor nr.5/2000, nr.422/2001, nr.182/2000, nr.462/2003 și O.G. nr.43/2000, ministrul nu a răspuns cererii de protejare in situ a Masivului Cârnic în ansamblu. La cerere s-a anexat și un raport scris de Beatrice Cauuet, care a condus echipa de arheologi ce a studiat masivul. Certificatul de descărcare arheologică s-a bazat pe un aviz pozitiv din partea Comisiei Naționale de Arheologie, care are doar rol consultativ. Avizul pozitiv pentru descărcarea arheologică a fost dat în timpul unei întruniri din data de 19 decembrie 2003. La această întrunire a participat și doamna Corina Borș – consultantul arheologic al R.M.G.C., compania minieră care intenționează să realizeze la Roșia Montană cea mai mare mină de suprafață la scară largă din Europa. În ședința respectivă era practic imposibil să fie studiată toată documentația prezentată, ca cei 21 de membri ai Comisiei să voteze în cunoștință de cauză. Avizul favorabil pentru descărcare arheologică a masivului Cârnic a fost dat fără a trece prin procedura votului.

S-a formulat reclamație administrativă, dar răspunsul dat nu mulțumește.

La cerere, sunt anexate înscrisuri: - plângere prealabilă, certificat de descărcare sarcină arheologică nr.4/2004, sesizări către Ministrul Culturii.

Pârâțul Ministerul Culturii și Cultelor a depus la dosar întâmpinare, prin care a invocat excepția lipsei calității procesuale active a reclamantei, iar pe fond, a solicitat respingerea acțiunii, întrucât s-au respectat prevederile art. 5, alin.3 din O.G. nr.43/2000, a fost consultată Comisia Națională de Arheologie, organism științific de specialitate care, inițial a declarat Masivul Cârnic ca zonă protejată per ansamblu, iar ulterior, bazându-se pe cercetările arheologice efectuate a decis descărcarea arheologică pentru anumite porțiuni și conservarea „in situ” a porțiunii reprezentative.

Părțile au depus la dosar înscrisuri, respectiv dovada îndeplinirii de către reclamantă a procedurii administrative prealabile promovării cererii de chemare în judecată (filele 15-20 dosar nr.2138/2004 C.Ap.Alba Iulia), Certificatul de descărcare de sarcină arheologică nr.4/2004 (filele 12-14 dosar nr.2138/2004 C.Ap.Alba Iulia), extras din Procesul verbal întocmit în ședința din 19 decembrie 2003 a Comisiei Naționale de Arheologie (filele 62-63 dosar nr.2138/2004 C.Ap.Alba Iulia), Nota de fundamentare emisă de Muzeul Național de Istorie a României (filele 74 – 91 dosar nr.2138/2004 C.Ap.Alba Iulia), în extenso, Procesul verbal din ședința C.N.A. (filele 92-96 dosar nr.2138/2004 C.Ap.Alba Iulia), Raportul și planșele fotografice privind Minele de aur antice ale Daciei, întocmit în anul 2003, în urma săpăturilor arheologice din Munții Apuseni în anii 2000-2002 și 2003 de către colectivul de cercetători sub coordonarea d-nei Prof. Dr.Beatrice Cauuet (filele 97-397 dosar nr.2138/2004 C.Ap.Alba Iulia, în limba engleză și filele 318-513 dosar nr.2138/2004 C.Ap.Alba Iulia, în limba franceză) și un exemplar din Raport, întocmit în limba română fiind îndosariat separat și atașat la volumul I al

dosarului, răspunsurile la interogatoriul luat pârâtului (filele 545 - 547 în Vol.II al dosarului nr.2138/2004 C.Ap.Alba Iulia).

La Curtea de Apel Alba Iulia au fost audiați și martorii propuși de reclamantă: Cătănicu Ioana Bogdan, Piso Ioan, Ciugudean Horia, Mircea Babeș.

În data de 14 februarie 2005, societatea „Roșia Montană Gold Corporation”SA-Alba Iulia a formulat cerere de intervenție în interes propriu și în interesul pârâtului, arătând că este beneficiara Certificatului nr.4/2004, prin care s-a anulat regimul de protecție instituit anterior asupra zonelor din Masivul Cârnic și a conferit acesteia dreptul de exploatare minieră în baza licenței de concesiune pentru exploatarea minereurilor auro-argintiere din perimetrul Roșia Montană nr.47/1999.

Intervenienta a mai susținut că este interesată să fie menținut Certificatul nr.4/2004 deoarece a furnizat finanțarea pentru întocmirea unei părți din documentația care a stat la baza emiterii lui și a studiilor necesare, iar anularea actului administrativ îi este prejudiciabilă prin pierderea finanțării și a spațiilor de exploatare.

Pe fondul cauzei,intervenienta a susținut că în Masivul Cârnic nu s-au descoperit monumente istorice care să fie clasate, motiv pentru care, prin Ordinul Ministrului Culturii, zona nu se află sub protecție ca sit arheologic cunoscut, cercetat sau reperat, în sensul descris de art.2, alin.1, lit.f și h din O.G. nr.43/2000, condiții în care, avizul pozitiv al Comisiei Naționale de Arheologie conferă fundament și legalitate certificatului de descărcare arheologică. S-a solicitat înlăturarea depozițiilor martorilor audiați, care fac referiri sau afirmații greșite asupra distrugerii urmelor romane sau a averii culturale, deoarece, intervenienta și-a asumat o serie de angajamente, a redactat documentații de urbanism și face studii complexe pentru protejarea și conservarea valorilor arheologice, iar extracția aurului și argintului se face în mediu închis, în tancuri de oțel, după care sterilul este detoxificat în cadrul uzinei, distrugându-se cianura și apoi, depozitat în iazul de decantare. A mai susținut că utilizarea cianurii în minerit nu este interzisă de legislația europeană, care impune doar condiții stricte de folosire.

Prin Sentința civilă nr.151/20 iunie 2005, Cutea de Apel Alba Iulia a admis acțiunea reclamantei Asociația Aurarilor „Alburnus Maior” în contradictoriu cu pârâtul Ministerul Culturii și Cultelor, s-a dispus anularea Certificatului de descărcare arheologică nr.4/15 ianuarie 2004 emis de pârât și s-a respins în fond cererea de intervenție formulată de „Roșia Montană Gold Corporation” SA-Alba Iulia în contradictoriu cu reclamanta și pârâtul.

Împotriva acestei sentințe, au declarat recurs pârâtul Ministerul Culturii și Cultelor și intervenienta SC”Roșia Montană Gold Corporation”SA.

Prin Decizia nr.2591/6 iulie 2006, Înalta Curte de Casație și Justiție a admis recursurile, a casat Sentința nr.151/2005 și a trimis cauza spre rejudecare

Curții de Apel Brașov. Motivele casării au fost de ordin procedural, instanța de fond încălcând regulile de soluționare a cererii de recuzare formulate.

În faza procesuală a judecării recursurilor, au fost depuse două cereri de intervenție accesorii în interesul reclamantei formulate de Centrul de Resurse Juridice, Fundația „Terra Mileniul III” și Asociația Culturală Independentă „Liga Pro Europa”.

Prin încheierea din data de 29 iunie 2006, Înalta Curte de Casație și Justiție a admis în principiu cererile de intervenție accesorii, în temeiul art.52 Cod procedură civilă.

La Curtea de Apel Brașov, acțiunea a fost înregistrată în Dosar nr.434/64/2006.

Pârâtul Ministerul Culturii și Cultelor a invocat trei excepții: lipsa calității procesuale active a reclamantei, lipsa de interes a acesteia și inadmisibilitatea cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea ședinței publice din 19.03.2007, au fost respinse excepțiile invocate cu motivarea cuprinsă în aceasta (fila 176 dosar Curtea de Apel Brașov, volumul I). De asemenea, s-a respins excepția lipsei de interes a intervenientei în interes propriu SC”Roșia Montană Gold Corporation”SA, invocată de reclamantă.

În probațiune, s-a administrat proba cu înscrisuri și expertiză tehnică topografică. S-au reținut ca fiind câștigate cauzei, probele administrate în fața Curții de Apel Alba Iulia, respectiv înscrisurile depuse la dosar și depozițiile de martori.

Analizând actele și lucrările dosarelor, instanța reține următoarele:

Perimetrul Masivului Cârnic a fost protejat începând din anul 2000, ca o zonă cu patrimoniu arheologic reperat, în considerarea existenței în această zonă a unor galerii miniere romane. Galerile romane ale exploatărilor miniere aurifere – Comuna Roșia Montană, Satul Roșia Montană, județul Alba, sunt menționate în Anexa III la Legea nr.5/2000. Conform art.5, în această anexă sunt prevăzute valorile de patrimoniu cultural de interes național.

S-a reținut că aceste galerii, situate în Masivul Cârnic, sunt valori de patrimoniu de arhitectură industrială, amenajări căi de comunicație.

Prin Ordinul Ministrului Culturii nr.2504/2001 a fost inițiat un amplu program național de cercetare „Alburnus Maior”, coordonat de Muzeul Național de Istorie a României în colaborare cu Direcția Monumente Istorice și Muzeu din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor.

Cercetările arheologice desfășurate în Masivul Cârnic, au fost demarate în anul 2001 ca și cercetări arheologice de salvare, așa cum sunt definite la art.2, lit.c din O.G. nr:43/2000. Zona era deja cunoscută și cercetată anterior, minele erau incluse între valorile de patrimoniu.

Printre obiectivele programului de cercetare se regăsesc următoarele:

- cercetarea exhaustivă a patrimoniului arheologic, inclusiv înregistrarea totală a datelor rezultate din săpături și periegeze (baze de date arheologice și

cartografice, arhive digitale de imagini, etc.), precum și publicarea integrală a rezultatelor cercetării;

- investigarea de către specialiști a galeriilor miniere romane și medievale din acest areal și propunerea de soluții de conservare sau restaurare a acestora;
- delimitarea zonei de rezervație arheologică și arhitecturală care va include porțiuni ale galeriilor miniere și clădiri monument istoric;
- realizarea evidenței și cercetării structurilor de patrimoniu industrial;
- elaborarea unui studiu etnografic al zonei Roșia Montană – Abrud – Corna;
- elaborarea unui studiu de istorie orală a zonei;
- aplicarea procedurii de descărcare de sarcină arheologică a siturilor aflate în zona de intervenție a investitorului, în conformitate cu prevederile Legii nr.378/2001;
- redactarea unui proiect de realizare a viitorului muzeu dedicat mineritului din zona Munților Apuseni, din cele mai vechi timpuri și până astăzi.

În cadrul programului de cercetare au fost efectuate cercetări arheologice de către o echipă de arheologi români, francezi și germani, coordonată de Dr. Beatrice Cauuet. În Raportul privind „Studiul topografic, arheologic și geologic al vestigiilor miniere”, realizat sub coordonarea doamnei Cauuet, raport referitor la cercetările efectuate în perioada 1999 - 2003 în zona Roșia Montană – Masivul Cârnic, se reține că „după cinci ani de cercetări, Roșia Montană se conturează a fi unul dintre cele mai mari centre miniere ale lumii romane”. S-a propus conservarea valorilor arheologice existente, prin lucrări de restaurare, lucrări de conservare „in situ” a zonei remarcabile pentru vestigiile miniere și amenajarea acestora pentru a putea fi vizitate de către public. Vestigiile găsite se afirmă că sunt „extraordinare și impresionante prin dimensiunile lor mari”.

Raportul nu propune anumite zone pentru conservare și alte zone pentru descărcare de sarcină arheologică. Se rezumă la descrierea cercetărilor efectuate, a metodelor utilizate, a vestigiilor găsite, la aprecieri de ordin științific, la propuneri de conservare. S-au efectuat analize de laborator, s-au întocmit hărți ale descoperirilor subterane. La Raport sunt anexate fotografiile, hărți (vechi din arhive și întocmite de cercetători), planuri de ansamblu și de detaliu, cu privire la dinamica exploatărilor din zona Cârnic, etc.

Se observă că, în Raportul întocmit de arheologii conduși de d-na Cauuet, nu există referiri la identificări topografice supraterane, nu s-a realizat o corespondență între hărțile galeriilor miniere romane, descoperite în subteran, cu date topografice de identificare. Harta depusă la dosar, înregistrată sub nr.5841/2.12.2003/D.M.I.M. nu este parte integrantă din Raportul amintit. Nu este indicat autorul acestei hărți, metoda de suprapunere, etc.

Din concluziile Raportului de expertiză topografică efectuat în cauză, rezultă că inventarul de coordonate stereografice 70' au valorile corespunzătoare axelor Y și X inversate.

Harta s-a întocmit pentru a sta la baza emiterii certificatului de descărcare de sarcină arheologică, la sfârșitul anului 2003.

De menționat și faptul că, din probele administrate, rezultă că programul de cercetare arheologică s-a derulat și cu contribuția investitorului – intervenient în această cauză S.C.”Gold Corporation”, unul din obiectivele acestuia fiind și „aplicarea procedurii de descărcare de sarcină arheologică a siturilor aflate în zona de intervenție a investitorului, în conformitate cu prevederile Legii nr.378/2001”.

Comisia Națională de Arheologie s-a întrunit în data de 19 Decembrie 2003 și a dat un aviz pozitiv cu privire la descărcarea arheologică a masivului Cârnic (18 voturi „pentru”, din 20). Susținerea că d-na Corina Borș a influențat votul membrilor comisiei, nu este întemeiată. Aceasta a participat în calitate de observator din partea investitorului și a părăsit sala la momentul votului.

Totuși, din probele administrate (depoziții de martor, procesul verbal al ședinței, răspunsul la interogatoriul luat Ministerului Culturii), rezultă că analiza documentelor prezentate a fost superficială, nebazându-se pe o bună aprofundare a tuturor materialelor, bazându-se în special pe Nota de fundamentare.

La începutul anului 2004, Ministerul Culturii și Cultelor – Direcția Monumente Istorice și Muzeu emite Certificatul de descărcare de sarcină arheologică nr.4/2004, prin care se arată că, în conformitate cu art.5, alin.1, 2 și 3¹ din O.G. nr.43/2000, modificată prin Legea nr.462/2003, pe baza Documentației de săpătură, conținând rezultatele cercetărilor arheologice desfășurate în perioada mai – octombrie 2003, în situl arheologic Alburnus Maior – Roșia Montană, pe terenul aflat în localitatea Roșia Montană, comuna Roșia Montană, județul Alba, se descarcă arheologic sectorul Masivul Cârnic subteran, perimetru identificat în coordonate stereo 70, cu excepția zonei Cârnic Est – Piatra Corbului, propusă pentru conservare in situ, cu datele de identificare în coordonate stereo 70.

Se menționează că documentația de săpătură arheologică, pe baza căreia se eliberează certificatul, este semnată de arheolog Paul Damian, coordonatorul Programului Național de Cercetare „Alburnus Maior”.

Instanța constată că, deși pârâtul și intervenienta în interes propriu au susținut că Certificatul de descărcare arheologică s-a bazat exclusiv pe Raportul arheologilor conduși de d-na Cauet, acesta s-a întemeiat de fapt pe concluziile și interpretările date rezultatelor obținute (inclusiv de echipa condusă de Dr.Cauet), de către un arheolog român. Nu s-a redactat raportul final de către responsabilul de șantier arheologic. Teritoriul cuprins în Certificatul de descărcare de sarcină arheologică nr.4/2004, este identificat cu date stereo sub forma unui inventar de coordonate, fără o ilustrare grafică. Teritoriul cuprins în raportul de săpătură arheologică, de asemenea, este fără un inventar de coordonate, nu există o delimitare în teren sau suprapunerea lucrărilor subterane cercetate pe un plan (hartă supraterană).

Expertul topograf Perlik, desemnat în cauză, a arătat că există o suprapunere între teritoriul cuprins în Certificatul de descărcare de sarcină arheologică și cel din Raportul de săpătură arheologică, dar numai în anumite condiții și aceasta incompletă.

Inventarul de coordonate existent în actul administrativ, corespunde unui perimetru în județul Buzău, situația fiind consecința inversării valorilor axelor X și Y din inventarele de coordonate. Greșeala (chiar acceptând că este o eroare materială), se impune a fi corectată. De asemenea, s-a constatat că există o suprafață din zona protejată prin Legea nr.5/2000 lipsă; nu a fost nici descărcată arheologic și nici propusă pentru conservare „in situ”. Surprinzător, suprafața și un potențial masiv lipsă, include un important volum de zăcământ (suprafața de 9026 m² e situată între perimetrul Masiv Cârnic, propus spre descărcare de sarcină arheologică și perimetrul Cârnic Est-Piatra Corbului, propus pentru conservare in situ).

Reclamanta a atacat actul administrativ - Certificat de descărcare arheologică nr.4/2004, emis de Ministerul Culturii și Cultelor, criticându-l pentru nelegalitate și netemeinicie.

Conform art.5, alin.2 din O.G. nr.43/2000 „descărcarea de sarcină arheologică este procedura prin care se confirmă că un teren în care a fost evidențiat patrimoniul arheologic, poate fi redat activităților umane curente”. Alin.3 prevede că „certificatul de descărcare de sarcină arheologică reprezintă actul administrativ emis în condițiile prezentei ordonanțe, prin care se anulează regimul de protecție instituit anterior asupra terenului în care a fost evidențiat patrimoniul arheologic”.

În condițiile arătate, se constată că Masivul Cârnic nu poate fi încă redat activităților umane curente. Cercetările arheologice nu sunt încă finalizate. Subsolul zonei prezintă un interes arheologic deosebit, fiind unul dintre cele mai mari centre miniere antice ale lumii romane descoperite.

Aceste aspecte sunt confirmate și de cercetările și descoperirile arheologice ulterioare din zona Masivul Cârnic (Autorizație de cercetare preventivă nr.17/2006, Proiectul de cercetare arheologică 2006, etc.), care, deși sunt ulterioare emiterii certificatului de descărcare arheologică verificat, atestă netemeinicia Notei de fundamentare, care a stat la baza votului comisiei și a emiterii actului administrativ.

Începerea unor lucrări miniere în zonă (activitate curentă cu folosire inclusiv a explozibililor), ar conduce la alterarea vestigiilor arheologice supuse protejării. Față de situația de fapt reținută, instanța constată că, la data emiterii Certificatului de descărcare de sarcină arheologică, cercetările nu erau finalizate, raportul final nu era întocmit, iar identificarea exactă a zonelor ce se impune a fi protejate și conservate, nu era realizată.

România și-a asumat anumite obligații prin ratificarea Convenției Europene pentru Protecția Patrimoniului Arheologic de la La Valetta, prin Legea nr.150/1997. Statul trebuie să constituie rezervații arheologice, chiar fără vestigii

vizibile la suprafață, pentru conservarea unor mărturii materiale care să poată fi studiate de către generațiile viitoare (art.2). De asemenea, prin art.5 și art.7, se prevăd obligațiile statelor semnatare în vederea amenajării, conservării, protejării și punerii în valoare a zonelor care reprezintă un interes arheologic.

Exploatarea unei părți din Masivul Cârnic este incompatibilă cu obligația de protejare a galeriilor miniere romane descoperite în zonă. Integritatea acestora ar fi afectată. Emiterea Certificatului de descărcare arheologică pentru o parte din masiv, doar pentru considerentul că s-au identificat mai puține vestigii ca în alte zone cercetate, sau că lucrările de conservare ar fi costisitoare, nu se justifică.

Pentru considerentele arătate, actul administrativ urmează a fi anulat. Ca urmare a admiterii cererii reclamantei, se vor admite și cererile de intervenție în interesul acesteia.

Societatea „Roșia Montană - Gold Corporation”S.A. a solicitat respingerea cererii reclamantei, ea fiind beneficiara actului contestat. A invocat deținerea unor tehnologii avansate de exploatare, a licenței de concesiune obținută pentru exploatarea minereului auro-argintifer din Roșia Montană. Intervenienta a susținut că regimul de protecție instituit de lege asupra zonelor cu patrimoniu arheologic reperat, trebuie menținut doar până la finalizarea cercetărilor arheologice, conform art.2, alin.1, lit.h din O.G. nr.43/2000. Împărtășim aceeași opinie cu singura diferență că, intervenienta afirmă că cercetările s-au finalizat, iar din probele administrate rezultă că dimpotrivă, acestea continuă și în prezent.

Intervenienta S.C.”Roșia Montană Gold Corporation”S.A. a solicitat ca instanța să înlăture toate motivele de nelegalitate necuprinse în cererea de chemare în judecată și respectiv, depozițiile „martorilor” audiați în fața Curții de Apel Alba Iulia.

Conform art.129, alin.5 din Codul de procedură civilă „judecătorii au îndatorirea să stăruie, prin toate mijloacele legale, pentru a preveni orice greșală privind aflarea adevărului în cauză, pe baza stabilirii faptelor și prin aplicarea corectă a legii, în scopul pronunțării unei hotărâri temeinice și legale”.

Instanța a pus în discuția părților toate cererile în probațiune și intervenienta a avut cunoștință de toate probele administrate. Iar motivele noi de nelegalitate a actului administrativ, au rezultat din probele administrate.

La data introducerii cererii de chemare în judecată și chiar anterior întocmirii raportului de expertiză topografică, reclamanta nu putea cunoaște eroarea cu privire la inversarea coordonatelor și nici lipsa din cuprinsul Certificatului de descărcare arheologică a unei suprafețe de teren.

Administrarea probelor s-a efectuat cu respectarea dreptului la apărare al intervenientei și cu respectarea principiului contradictorialității. Este relevant faptul că obiecțiunile la expertiza topografică ale intervenientei S.C.”Roșia Montană - Gold Corporation”S.A. au fost admise și s-a dispus completarea raportului, pentru lămurirea aspectelor semnalate de aceasta. De asemenea, s-au

acordat la cererea părților, termene pentru studiul tuturor probelor și, după dezbateri, s-a amânat pronunțarea pentru depunerea de concluzii scrise.

Depozițiile martorilor audiati în fața Curții de Apel Alba Iulia sunt luate în considerare în măsura în care acestea se coroborează cu celelalte probe administrate în cauză. Martorii au relatat despre fapte cunoscute, despre cercetările arheologice din zona Cârnic, despre ședința Comisiei Naționale de Arheologie din 19 Decembrie 2003, în care s-a dat avizul favorabil cu privire la descărcarea arheologică, despre impactul științific al descoperirilor, etc.

Nu a fost criticat proiectul intervenției, s-a constatat doar că programul de cercetare „Alburnus Maior” a avut unul dintre obiective „ aplicarea procedurii de descărcare de sarcină arheologică a siturilor aflate în zona de intervenție a investitorului, în conformitate cu prevederile Legii nr.378/2001”.

Cercetarea arheologică în zonă a fost deci demarată ca urmare a necesității unui studiu de impact asupra mediului, în condițiile prevăzute de legislația privind protecția mediului, a programului de investiții propus de intervenienta S.C.”Roșia Montană Gold Corporation”.

Conform art.2, alin.9 și 10 din O.G. nr.43/2000, cercetarea arheologică prealabilă este obligatorie în toate cazurile de emitere a acordurilor de mediu pentru zone cu patrimoniu arheologic, iar emiterea acordului de mediu se face numai după emiterea avizului Ministerului Culturii și Cultelor. Din aceste considerente reclamanta a invocat și probleme de mediu.

Chiar dacă, până la emiterea actului administrativ atacat, nu a fost urmată procedura de clasificare a bunurilor ca bunuri ale patrimoniului cultural național (conform dispozițiilor Legii nr.222/2001, Legii nr.182/2000), este de necontestat că la Roșia Montană s-au descoperit galerii miniere romane de o importanță unică și că acestea sunt valori de patrimoniu cultural și arheologic.

Este adevărat că s-ar putea să existe porțiuni din Masivul Cârnic, care să poată fi redate activităților umane curente, dar aceasta trebuie să se realizeze după o analiză atentă a descoperirilor arheologice, după finalizarea acestor cercetări în zonă, după întocmirea Raportului final, redactat de responsabilul științific de șantier pentru masivul Cârnic, împreună cu colectivul multidisciplinar (a se vedea Capitolul IV, pct.9 din Regulamentul de organizare a săpăturilor arheologice din România, Ordinul Ministerului Culturii și Cultelor nr.2071 din 30 iunie 2000), după realizarea unei corespondențe între săpăturile și descoperirile arheologice subterane și identificările topografice supraterane.

Pentru toate considerentele arătate, instanța urmează să respingă cererea de intervenție în interes propriu și cererea de intervenție în interesul pârâtului, formulată de intervenienta S.C.”Roșia Montană Gold Corporation”S.A.

Văzând și prevederile art.274 Cod procedură civilă:

..//..

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
HOTĂRĂȘTE:

Admite acțiunea formulată de reclamanta *Asociația Aurarilor „ALBURNUS MAIOR”*, în contradictoriu cu pârâțul *Ministerul Culturii și Cultelor* ;

Admite cererile de intervenție în interesul reclamantei, formulate de intervenienții *Centrul de Resurse Juridice București, Fundația ” TERRA MILENIUL III”* și *Asociația Culturală Independentă ”LIGA PRO EUROPA”* și, în consecință:

Anulează Certificatul de descărcare arheologică nr.4/15.01.2004, emis de pârâțul Ministerul Culturii și Cultelor.

Respinge cererile de intervenție - în interes propriu și în interesul pârâțului-, formulate de intervenienta *S.C.”ROȘIA MONTANĂ GOLD CORPORATION”S.A.*

Fără cheltuieli de judecată.

Cu recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică, azi, 26 noiembrie 2007.

Președinte,
Georgeta Bejinaru-Mihoc

Judecător,
Marcela Comșa

Grefier,
Raluca Popa

Red.: -M.C./26.11.2007

Dact.: -A.P./17.12.2007

- 9 exemplare -